БЛАГОВІСТ

PL ISSN 1427-1370

Місячник Української Греко-Католицької Церкви в Польщі

№ 11 (323) • Рік XXVI • Листопад 2017 р.

60 літ від заснування

Ювілей парафії

Різдва Пресвятої Богородиці у Білому Борі

Від посвячення Вроцлавсько-Ґданським єпархом кир Володимиром Ющаком ЧСВВ в суботу 23 вересня у білобірській церкві пропам'ятної дошки присвяченої о. митратові Степану Дзюбині, заслуженому душпастиреві Української Греко-Католицької Церкви [нагадаймо — навчався він у Горлицькій польській гімназії; після її закінчення (1932) вступив до греко-католицької семінарії в Перемишлі; 13 березня 1938 р. єпископом Йосафатом Коциловським був висвячений на священика; 29 грудня 1975 р. був назначений генеральним вікарієм для греко-католиків у Польщі; 7 січня 1976 р. від Папи Павла VI отримав звання почесного капелана і папського прелата] почалися у Білому Борі торжества празника Різдва Пресвятої Богородиці, а одночасно й святкування 60-ліття існування парафії.

Пропам'ятну дошку Владика Ющак посвятив у супроводі численно прибулого духовенства та вірян місцевої парафії. Після чину посвячення у храмі була відправлена Вечірня очолена Владикою, який також звернувся до присутніх з душпастирським словом. Відкликаючися до досвіду минулих літ, наповнених негативними подіями, Вроцлавсько-Ґданський ординарій звернувся до молодих людей, які сьогодні мають можливість свобідно подорожувати Європою та довільно вибирати місце навчання чи праці, щоби пам'ятали про своє походження та рідну Церкву. На жаль, буває й так, що бігаючи за матеріальними добрами, забуваємо про духові вартості згадуючи їх лише з нагоди відвідин сімей і рідних сторін.

Довершенням вечора у храмі

став концерт київського секстету ***Хорея Козацька*** Тараса Компаніченки, що запрезентувалися з репертуаром пам'яток

(Закінчення на 4 сторінці)

На майдані перед білобірською церквою.

Вихід і витік

Ставлення до біженців і іммігрантів стало лакмусовим папірцем людяності і глибини християнської тотожності. Декому може здаватися, що Католицьку Церкву це застало зненацька, що не існувало нічого, що було б орієнтиром в безпрецедентній ситуації, коли мільйони людей покидають свої батьківщини в пошуках безпеки і шансів на краще життя. В дійсності є інакше.

У жовтні 1999 року в Римі проходив Синод єпископів присвячений Європі. Це був останній з серії Синодів, які аналізували стан Церкви на всіх континентах в перспективі Великого Ювілею 2000-го року. Після Синодів Римські Архиєреї пишуть адгортації, в яких на основі синодальних дискусій формулюють висновки, дають напрямні. В документі «Церква в Європі», який Іван Павло II проголосив у 2003 році, в підрозділі «Служити людині у суспільстві» читаємо: «Зі свого боку Церква має завдання продовжувати свою діяльність, створюючи і щораз більше покращуючи служіння прийняття і душпастирську опіку над іммігрантами і біженцями, щоб

(Закінчення на 7 сторінці)

Введення в храм Пресвятої Богородиці

Свято Введення в храм Пресвятої Богородиці основане на церковному переданні, зокрема Протоєвангелії Якова. З нього дізнаємося, що батьки Пречистої Діви Марії, святі Яким і Анна, були бездітними і зробили обіцянку, що коли Бог дасть їм дитину, віддадуть її на службу Богові у храмі в Єрусалимі. Господь Бог вислухав їхні молитви і дав їм дочку. Коли Марії виповнилося 3 роки, її батьки Яким і Анна виконали свою обіцянку і привели її до Єрусалимського храму, віддали під опіку первосвященика Захарії, батька святого Івана Предтечі і Симеона-Богоприємця.

Та не тільки батьки радо приводять свою дитину на службу Богові, але й сама Марія радо йде за голосом Божим, бо вже змалку мала невідкличне стремління перебувати у храмі Божому в Єрусалимі.

Отримавши перше духовне виховання від своїх батьків, Марія продовжувала його у храмі, пізнаючи там Божий закон, пізнаючи глибше Бога, щоб могти краще служити Йому. Там вона пізнає людей, що приходять на молитву до храму, пізнає їх потреби. Через Захарію і Симеона властиво сам Бог виховував Її покликання майбутньої Матері Божого Сина і духовної Матері всіх людей. Тут Пресвята Богородиця перебувала тривалий час аж до заручин з св. Йосифом.

Подія введення Марії в храм навчає нас, що кожен християнин повинен постійно працювати над своїм духовним вихованням, поглиблювати його. Пізнаючи Бога через молитву, Святе Письмо, людина єднається з Ним, вводить у своє серце, своє життя, а тим самим входить в Божий духовний храм — царство небесне вже тут на землі, як навчав про це Ісус Христос: „Царство Боже прийде непомітно; ані не скажуть: ось воно тут — або: он там — бо царство Боже є між вами" (Лк. 17, 21).

Молода дочка просила у своєї матері подарунок. Просила купити їй

(Закінчення на 2 сторінці)

400 літ душпастирської послуги Чину св. Василія Великого

У п'ятницю 13 вересня, у варшавському Свято-Успенському монастирі Отців Василіан, торжественною Вечірнею з Литією в честь празника Покрови Пресвятої Богородиці, розпочалися Ювілейні Святкування 400-ліття Чину. Вечірню служив отець Протоігумен — Миколай Козіцький ЧСВВ. Співали вечірню брати-студенти з Василіанського інституту філософсько-богословських студій у Брюховичах (ВІФБС), та ціла василіанська спільнота Свято-Покровської Провінції разом із гістьми, які прибули на свято.

14 жовтня 2017 р., в сам празник Покрови Пресвятої Богородиці, о год. 7:00 — Святкову Утреню відслужив протоігумен Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні — о. Йоан Школик ЧСВВ.

О год. 10:00 розпочалася урочиста Архиєрейська літургія, яку очолив Митрополит Перемишсько-Варшавський — владика Євген (Попович), у співслужінні — владики Василія Медвіта ЧСВВ, та Протоігуменів: о. Миколая Козіцького ЧСВВ — місцевого Протоігумена, о. Йоана Школика ЧСВВ — Протоігумена Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні, о. Андрія Белеканича ЧСВВ — Протоігумена Провінції Св. Миколая в Україні та о. Методія Біланчіка ЧСВВ — Протоігумена Словацької Провінції Свв. Кирила і Методія, о. Пантелеймон Трофімов ЧСВВ– ректор ВІФБС. Також місцеві ієромонахи й гості з різних василіянських Провінцій, священики, які служать для українців в Польщі, і Сестри Василіанки, Служебниці і Йосифітки.

Окрім запрошених гостей, цього дня василіянський храм наповнився великою кількістю вірних.

Після Заамвонної молитви відбулося посвячення Почаївської Ікони Пресвятої Богородиці, яка була написана з нагоди Василіянського Ювілею в Польщі та встановлена для почитання у храмі.

Під час проповіді Митрополит — Євген Попович, підкреслив роль Василіанського Чину на землях Надвіслянського краю. Також на закінчення побажань, як знак вдячності, Митрополит вручив на руки о. Протоігумена — медаль блаженного Йосафата Коциловського «ЗА ВІРНІСТЬ ЦЕРКВІ».

Після Літургії о. Миколай Козіцький ЧСВВ, вручив Ювілейні василіянські грамоти та медалі: Митрополиту Євгену Поповичу, владиці Василію Медвіту, Вищим Настоятелькам жіночих монаших спільнот у Варшаві та всім іншим, заслуженим перед Василіянським Чином у Польщі, особам.

Цього ж дня після вечірньої Літургії о год. 19:15 відбувся концерти хору братів-василіян «DEISIS» з Брюхович. Під час концерту були виконані різні літургійно-духовні твори, між іншми Херувимська пісня старо-болгарського наспіву, кондак Богородице ти лоза істинна… грузинського наспіву із XII ст., кант Через поле широкеє…, пісня присвячена василіанським Мученикам Дрогобицьким — Блаженні монахи та пісня присвячена всім, хто віддав своє життя за Україну — Гей, плине кача… На закінчення концерту вірні, які зібралися, щоб почути духовні співи, щедро винагородили братію, гучними оплесками.

15 жовтня, відбулося продовження святкувань ювілею Чину. Літургію о год. 11:00 очолив преосвященний Владика Василій Медвіт ЧСВВ, у співслужіння о. Миколая Козіцького ЧСВВ, о. Андрія Белеканича ЧСВВ, о. Пантелеймона Трофімова ЧСВВ, о. Ігора Гарасима ЧСВВ та о. Василя Парасюка ЧСВВ. Літургію супроводжував хор братів-василіян «DEISIS». Проповідь виголосив владика Василій ЧСВВ.

Після Літургії, діти з василіанської парафії привітали від імені парафії Отців Василіан з ювілеєм 400-ліття Чину Св. Василія Великого, приготувавши коротеньку програму. На закінчення отець Протоігумен Миколай Козіцький ЧСВВ, від імені Провінції подякував усім хто в різний спосіб допоміг у приготуванні цих святкувань. Пізніше у світлиці під храмом відбулася презентація книг присвячених Ювілею: Василіянські генеральні капітули від 1617 по 1636 рік — авторства отця Порфирія Підручного, ЧСВВ, та диякона Богдана П'ятничка, ЧСВВ; а також Василіяни у світі: минуле і сьогодення — збірник статей під редакцією о. д-ра Василя Парасюка ЧСВВ.

Монастир Отців Василіан у Варшаві.

Іконостас варшавського монастиря.

Короткий нарис історії василіанського монастря у Варшаві

У другій половині XVII століття Київський митрополит Гавриїл Коленда (1655–1674) закупив площу між вулицями Подвалє і Мйодовою, на якій 1721 року Митрополит Лев Кішка побудував від вул. Подвалє одноповерховий дім (палату), в якому була також каплиця. До їх обслуги попросив трьох василіан із Архимандрії в Супраслі. Каплиця скоро стала замалою для тої кількості людей, які її відвідували. 1767 року василіани отримали дозвіл на будову монастиря у під варшавському тоді Уяздові, яка однак, із-за різних причин, ніколи не була завершена, хоч і закладено було фундаменти.

1780 року, декретом від 30 січня, новообраний київський митрополит Язон Смогожевський потвердив надання василіанам частини митрополичої площі від вул. Мйодової, вчинене попередником у 1761 році, та пообіцяв допомогти василіанам у будові церкви. Тоді справи скорим темпом почали посуватися уперед: 12 травня 1781 року посвячено і закладено наріжний камінь, а по трьох роках, 25 серпня 1784 року відбулося урочисте посвячення нового храму і цілого монастиря. Наступного дня, на Успіня Пресвятої Богородиці у храмі відслужили першу Божественну Літургію у грецькому обряді.

Після останнього розбору Польщі 1795 року Варшава попадає у російську займанщину.

1864 року царським указом з 28 листопада була скасована василіанська холмська провінція, до якої з 1810 року належав монастир, однак сам монастир, як одинокий, проіснував ще вісім років і був скасований у 1872 році, а церква, як парохіальна проіснувала до 1875 року, коли то перетворено її на православну церкву. Православні володіли нею 40 років.

В ході подій під час I світової війни в серпні 1915 року російське військо залишило Варшаву і зразу гурток грекокатоликів, жителів Варшави, під проводом колишнього дяка Петра Родюка, почав заходи з метою повернення їм храму. До Варшави повертається о. Гавриїл Фурман (Ніцкевич), василіанин, який жив у варшавському монастирі ще до його ліквідації, і вони обидва з П. Родюком, з дозволу уряду міста, замешкали в будинку при Мйодовій 16. В неділю 12 березня 1916 року о. Гавриїл в каплиці на другому поверсі відслужив першу Службу Божу в греко-католицькому обряді. У церкві ще дальше служили православні, які віддали її греко-католикам щойно 12 червня 1917 року.

6 вересня 1918 року о. Гавриїл Фурман ЧСВВ помер. Після його смерті церкви (й монастиря) не вдалось зберегти за василіанами, хоч представник Львівського Протоігумена приїхав у цій справі до Варшави. З того часу церквою повністю стали завідувати римокатолики.

Галицькі василіани чинили заходи, щоб відвоювати для Чину монастир і церкву, які закінчилися успіхом через 11 років: 20 листопада 1929 року Архієпископ Варшав-

Введення в храм Пресвятої Богородиці

(Продовження з 1 сторінки)

велике дзеркало, щоби могла себе прикрашати, прибирати, наряджати, наводити макіяж. Побожна мати відгукнулася на її просьбу і купила їй велику ікону Матері Божої. Матір, даючи цей образ дочці, сказала: „Ось твоє дзеркало…". Дочка спочатку здивувалася цим подарунком, а потім кожного вечора молилася перед іконою і питала Марію: „Найсвятіша Матір! Поглянь на мене! Чи я подобалася сьогодні Богові?"

Життя Матері Божої повинно бути для кожного християнина своєрідним духовним дзеркалом, в котре кожен з нас повинен часто вдивлятися, щоб могти краще духовно зростати, впевнено будувати свій духовний храм, храм своєї душі, храм Божої любові згідно слів апостола Павла: „Хіба не знаєте, що ви храм Божий і що Дух Божий у вас пробуває?" (1 Кор. 3, 16). „Ми бо храм Бога живого, як сам Бог сказав був: „Я поселюся в них і серед них буду ходити, буду їхнім Богом, вони ж будуть моїм народом" (2 Кор. 6, 16). „Та й самі ви, мов живе каміння, будуєтеся як духовний дім, на святе священство, щоб приносити духовні жертви, приємні Богові, через Ісуса Христа" (1 Пт. 2, 5).

Нехай приклад Марії і Її молитовне заступництво скріпляють нас у духовному житті, допомагають нам краще пізнавати Бога і Його любов, єднатися з Ним, відчувати Божу любов і Божу присутність у щоденному житті і таким чином ставати учасниками Його духовного храму — царства небесного, храму любові вже тут на землі і пізніше у вічності.

о. Михайло Чижович, редемпторист

Ґданськ відсвяткував свої Ювілеї

«Перед нами нові виклики»

Вітаючи в порогах ґданської греко-католицької конкатедри, святині св. Варфоломея і Покрови Пречистої Богородиці Вроцлавсько-Ґданського ординарія, кир Володимира Ющака, отець митрат Йосиф Улицький відзначив, що даний день, празник Покрови, спільно з Україною та діаспорою святкуємо в особливому, багатому в ювілеї році.

Пам'ятник Володимирові Великому на майданчику перед ґданським храмом.

Годі їх всіх назвати, але це, в першу чергу, що зокрема важливо для нашої громади в Польщі, 70-та річниця депортаційної акції «Вісла», 70 літ від заснування концтабору в Явожні, 60 літ греко-католицьких богослужінь у Ґданську (але також і в багатьох інших містах і місцевостях післявоєнної Польщі), 20 літ від переказання костела св. Варфоломея на потреби місцевих греко-католиків, 150-та річниця канонізації священномученика Йосафата Кунцевича, круглі роковини від заснування українських шкіл у Польщі і ще багато інших ювілеїв, що їх спільно відзначаємо всюди, де живе наш народ.

Владика Володимир Ющак

у своїй проповіді в головному віднісся до викликів сучасності, які доводиться нам сьогодні розв'язувати, а зокрема саме в Польщі. Це, в першу чергу виклик інтеграції великого числа іммігрантів з України, які сьогодні тут приїжджають за працею, на навчання, а то й на постійне проживання. Ними вже почали цікавитися різні спільноти, але якраз в першу чергу це повинні бути ми, східні християни, чи православні, чи греко-католики — «Ми часто тішимося тим, що маємо, що надбали і вважаємо, що цього нам вистачить. Але це не повинно вистачати. Тут, поблизу Ґданська оселилося сьогодні багато українців і треба їм помогти. Звичайно, частина з них колись повернеться до своїх домів, але частина залишиться й може пропасти. Не віднайде своєї громади, своєї Церкви, бо ми не вийшли до них, а вони самі також не прийшли. Це, можливо, для нас ще більший виклик, як цей з-перед шістдесяти літ».

Завершенням святкувань

празника Покрови у Ґданську стало посвячення священиками пропам'ятної дошки з нагоди 60 річниці першої греко-католицької літургії, яку тут відслужив 31 травня 1977 року о. митрат Василь Гриник та 20 річниці (03 07. 1997 р.) отримання Вроцлавсько-Ґданською єпархією церкви св. Варфоломея.

Празник довершився спільною зустріччю присутніх, разом з владикою Володимиром Ющаком та консулем України Левом Захарчишином, у недалекій домівці ОУП.

Зустріч у недалекйі від конкатедри світлиці ОУП, це також нагода інтеграційної зустрічі закерзонців з українцями, що приїхали сюди зовсім недавно у плшуках праці. Як правило зустрічі закінчуються спільним співом, а потім щирими розмовами, мовляв, "ніхто нас не може зрозуміти, як свої, а якщо не зможуть допомогти, то принаймні заплачуть".

Владику кир Володимира Ющака вітають хлібом й сіллю.

Віряни ґданської парафії.

Конкатедральний хор під диригуванням Ореста Міхалика.

ський Кард. Олександр Каковський видав декрет, яким передав церкву василіанам, а 1 січня 1930 року о. Степан Решетило ЧСВВ отримав акт призначення на завідателя монастиря і церкви у Варшаві. Велика в цьому заслуга тодішнього Апостольського Нунція у Польщі, Франциска Мармаджджі.

У 1931 році о. Степан Решетило ЧСВВ став Протоігуменом і виїхав до Львова. Декретом з 17 серпня 1931 настоятелем до Варшави призначив о. Павла Пушкарського ЧСВВ. Його заходами, знов за сприянням Апостольського Нунція Франциска Мармаджджі, при церкві постає греко-католицька парафія. Декрет заснування парафії, а також декрет з 17 квітня 1938 року, яким її парохом призначується о. Павло Пушкарський ЧСВВ, видає не Митрополит Греко-Католицької Церкви, Андрей Шептицький, а Архієпископ Варшавський, Кард. Олександр Каковський.

Варшавські грекокатолики втішалися своєю церквою без перешкод до трагічних днів варшавського повстання в серпні 1944 року. В ночі з 12 на 13 серпня на монастир падають німецькі бомби, які замінили храм і монастир у руїну, а під їх звалищами згинули два василіанські монахи: бр. Веніямин Клачинський та о. Климентій Керницький. Інші замешкали в орендованій квартирі при вул. Ґурносьлонській та, після війни, почали нелегке діло відбудови знищеного храму і монастиря.

25 вересня 1949 року їх посвячення довершив Примас Польщі Кард. Стефан Вишинський. Слід зазначити, що тоді грекокатолицькі єпископи з Перемишля були вже арештовані і передані польським комуністичним урядом радянській владі, а Греко-Католицька Церква була заборонена. У церкві офіційно можна було служити богослужіння тільки в латинському обряді. У ці важкі часи варшавські монахи не уникнули арештування й ув'язнення. Парох, о. П. Пушкарський, був ув'язнений більше двох років — з половини грудня 1952 по 16 березня 1955 р.

Дозвіл на греко-католицькі богослужіння комуністична влада почала давати щойно з кінцем 1956 року. У варшавському храмі ці богослужіння відновилися у квітні 1957 року, в чому немала заслуга о. Бориса Балика ЧСВВ. З цього часу вони служаться безперервно по сьогоднішній день.

Після о. Павла Пушкарського ЧСВВ варшавську парафію очолювали: о. Родіон Барабаш (1953–1965), о. Йосафат Романик ЧСВВ (1965–1985), о. Мелетій Білинський ЧСВВ (1985–1989), о. Василь Медвіт ЧСВВ (1989–1991; 1992–1994), о. Ігор Гарасим (1991–1992), о. Володимир Ющак ЧСВВ (1994–1999), о. Марко Скірка ЧСВВ (1999–2003). Від жовтня 2003 року — о. Петро Кушка ЧСВВ.

Автор: bazylianie.pl

Група „Перше грудня" до українців

Це звернення Групи — перше після відходу у вічність Блаженнішого Любомира Гузара, який був становим хребтом Ініціативи „Перше грудня", її духовним орієнтиром, — як і Євген Сверстюк та Богдан Гаврилишин.

„Ці люди були джерелом натхнення для нашого народу, і ми просимо Бога воздати їм сторицею за їхню з честю виконану місію. Так, ми всі розуміємо: нам їх бракуватиме. Проте, поряд із тим, ми закликаємо всіх українців підняти естафетні палички, які випали з їхніх рук. Адже головне мотто нашої Групи — „піднесення гуманітарно-духовних цінностей над короткозорим економічним зиском та політичною доцільністю" — залишається актуальним і сьогодні", — йдеться у зверненні, текст якого подано нижче.

„Дайте суспільству вирости у свободі"

Якось, реагуючи на людську нетерплячість щодо недосконалості їхніх пастирів, Блаженніший Любомир сказав: „Дайте людям вирости у свободі". Ці слова стосувалися поодиноких людей, хоч такою ж мірою їх можна прикласти і до людської спільноти:"Дайте суспільству вирости у свободі".

За стан справ у державі народ звично покладає вину на адресу її керівництва — і нижче ми ще поговоримо про відповідальність наших поводирів. Проте в нас усе ще діє квазірадянське уявлення, що керівництво держави — це щось окреме, самодостатнє, ніяк не залежне від народу. Треба визнати, що й саме керівництво часом так думає. Важко нам дається розуміння,

(Закінчення на 6 сторінці)

Ювілей парафії

Різдва Пресвятої Богородиці у Білому Борі

(Продовження з 1 сторінки)

старовинної музики та літератури Русі-України XV—XVIII ст. Співали твори на слова поетів XVI—XVIII ст. Д. Наливайка, Д. Братковського, І. Величковського, Т. Прокоповича, Ст. Яворського, Г. Сковороди.

У неділю, що привітала місцевих і прочан пригожою дниною, перед білобірською церквою (повністю запроектованою і розписаною проф. Юрієм Новосільським) була

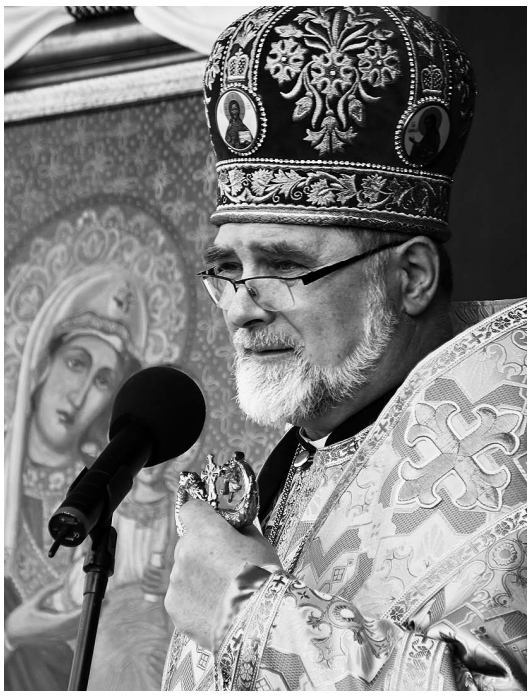

відслужена торжественна літургія за участі кількатисячної громади вірних. Її очолили, у супрводі духовенства, Митрополит і Архиєпископ Перемисько-Варшавський Євген Попович та Вроцлавсько-Ґданський Єпарх Володимир Ющак ЧСВВ.

В цьому році багато наших парафій

у Польщі відзначає свій круглий, шістдесятий ювілей від початку свого існування. Посеред них є також парафії в нашій, Вроцлавсько-Ґданській Єпархії: білобірська, ґданська, щецінська, старґардська, тшеб'ятівська, лігницька та парафії у Волові і Модлі/Патоці. Зелена Гора і Вроцлав відзначали свій Ювілей вже у минулому році. Для кожного зрозуміло, що ювілей це радісна подія. Означає він, що конкретна особа, або інституція, прожила, проіснувала та відзначила чергових 10, 25, 50, 100 чи більше років, які були плідними та корисними так для конкретної одиниці, як і для цілої громади. Тому сьогодні радіємо, що наша парафія у Білому Борі може тішитись своїм безперервним існування від 1957 р. (…).

Однак ці наші радісні святкування,

які переживаємо та про які я перед хвилиною говорив, мають також свою менш радісну сторінку. Найстарші наші громади відзначають в цьому році своє шістдесятиліття. Насувається на уста запитання: а скоріше, чи нічого не було? Чи ми, як Церква, як парафіяльні спільноти, як народ, існуємо лише шість чи сім десятків років? І тут, на мою думку, приходить місце на згадання сумних сімдесятих роковин від депортації нашого народу з рідних земель Лемківщини, Бойківщини, Перемищини, Ярославщини, Холмщини, Грубешівщени, в рамках, як кажемо, сумнозвісної акції Вісла на понімецькі землі північної та західної післявоєнної Польщі. В цьому році відзначаємо сумні сімдесяті роковини тамтих подій.

Як би не ця депортація в нас були б тепер зовсім інші ювілеї. Прикладово, в рідному селі мого батька, в Боднарці на Лемківщині, метрикальні книги були ведені від 1776 р. а саме село, мабуть також і парафія, почали існувати в кінці ХІУ ст. Дальше, село Березка, біля Ліська, з якого походить багато наших вірних, які живуть тут, на кошалінщині: початки його сягають половини ХУ ст. Парафіяльна церква, руїни якої мабуть багато з нас знає, була побудована у 1868 р. на місці старшої з ХУ ст. (за рік буде 150 років від побудови церкви). Ще один приклад — село Мичків, біля Ліська, мабуть також близьке декому з тут присутніх: початки села це ХУ ст., існуюча церква, тепер латинський костел, з 1899 р. Наша парафія існувала тут принайменше від ХУІ ст. Одним словом, якби не акція Вісла, якої сімдесяті роковини з болем сьогодні переживаємо, в нас були б сьогодні зовсім інші ювілеї: 500 років існування парафії, 600 років існування села, 100, 150 чи двісті років від побудування парафіяльної церкви.

Чому про це говорю,

наводячи такі числа років/віків? Сподіюсь, що це може допомогти нам усвідомити, як великим нещастям була та дальше є для нашого народу, для нашої Церкви, депортація у 1947 р. з прабатьківських земель. Можемо деколи почути, що пропорційно акція Вісла не забрала багато людських жертв, бо лише кількасот, що нібито наші люди отримали на західних землях кращі господарства ітд… Не буду з цими аргументами дискутувати, хоча кожне людське життя є само у собі найбільшою вартістю. Але викорінення народу з батьківської землі, відірвання його від власної історії, від прабатьківських могил, позбавлення рідної Церкви, може бути й більшою трагедією як позбавлення життя.

Але факти є такі, які є і їх не поміняємо. Сьогодні святкуємо 60-ліття існування парафіяльної спільноту у Білому Борі та 20. роковини від посвячення нового парафіяльного храму та 10 років від установлення Марійського Санктуарію. А все це в тіні сімдесятих роковини акції «Вісла».

Слова Владики Володимира Ющака дали підсумок святкуваням, але також і причину над роздумами — як нам бути у прийдешньому. Відповідь на це запитання дадуть найближчі роки, а яка вона буде, у великій мірі залежить від нас самих.

Богдан ТХІР

Прпам'ятна дошка в честь о. митрата Степана Дзюбини.

"Традиційно, вітаємо Вас, Владико, хлібом і сіллю".

Прочани - учасники ювілейних святкувань.

Співає хор білобірського храму.

Вечірня.

Хорея Козацька *Тараса Компаніченки.*

До 20-ліття від дня надання імені Лесі Українки Початковій школі нр 8 в Бартошицях

Лесина школа у Бартошицях

«Колесо життя крутиться — журбу змінює радість» — говорить тамільське прислів'я. Так як у житті кожної людини свій шлях, у якому радісні і сумні хвилини, так і у функціонуванні кожної української школи появляються злети і падіння. Щоб лише тих останніх було якнайменше. Нинішня реформа шкільництва у Польщі, яка в загальному полягає, між іншим, в ліквідації гімназій, спричинилася до цього, що наша школа, яка функціонувала як Комплекс шкіл з українською мовою навчання у Бартошицях в роках 1999–2017, в якому функціонувала початкова школа і гімназія та відділ садочка, знову стає початковою школою з українською мовою навчання, так як у її витоках.

«Лесина школа у Бартошицях» — так популярно від 20-ти років називають нашу школу, отже від моменту, коли на сьомому році існування, 4 жовтня 1997 року, вона отримала ім'я Лесі Українки, геніальної письменниці, що частину своєї багатогранної творчості присвятила дітям. І так, як поетеса Леся Українка своєю життєвою поставою показала незламність і силу духа мимо життєвих негараздів пов'язаних і з особистим, і державно-політичним життям України, так і весь вчительський колектив у Бартошицях сильний своєю однодумністю у вихованні молодого покоління бартошицької землі у пошані до рідної мови, української культури та історії. І так як в житті людини, так і в історії школи були важкі моменти, то все-таки ми вистояли і зберегли мету та ідею, для яких 27 років тому була заснована бартошицька школа.

Нині українська школа у Бартошицях може гордитися багатьма успіхами так на навчальній як і виховній нивах.

Прпам'ятна дошка на стіні будинку колишньої української школи в Бартошицях.

Завдяки ідейним і відданим вчителям учні отримують ґрунтовні знання, розкривають свої здібності і таланти. Школа гордиться високим рівнем навчання, про що кожного року засвідчують результати державних екзаменів та навчальна додана вартість (приріст знань учнів), а також велика кількість лауреатів і фіналістів у престижних воєводських предметних конкурсах. Тільки у минулому навчальному році 2016/2017 наші учні взяли участь у 38-ти предметних конкурсах на різних рівнях, 13-ти спортивних конкурсах і змаганнях та 18-ти художніх конкурсах на всепольському, воєводському, повітовому, регіональному, міському та шкільному рівнях. Підготовка та участь у конкурсах створює для кожного школяра можливість розвитку зацікавлень та поглиблювання знань та умінь, а кожна перемога дає багато вдоволення учням, батькам та вчителям.

На особливу увагу заслуговують успіхи наших учнів у воєводських предметних конкурсах, організованих Вармінсько-Мазурським куратором освіти в Ольштині. Наша школа тільки у 2016/2017 навчальному році посіла аж 5 звань лауреатів та 8 фіналістів. Як на невелику школу — результат дуже великий. Усі ми гордимося досягненнями наших школярів.

Деякі українці стереотипно вважають, що в школі з українською мовою навчання важко вивчати інші мови, а надмірне спілкування українською мовою не дозволить дитині правильно вивчати польську мову. І часто з цього приводу не посилають дітей в українські школи. Бартошицькі учні та вчителі заперечують такі ствердження та думання, а своїми результатами доводять, що володіючи українською мовою, досконало можеш вивчати і спілкуватися іншими мовами.

І так аж три шестикласниці і один гімназист стали лауреатами конкурсу з польської мови. До речі, в бартошицькому повіті звання лауреата здобуло 5 учнів на рівні початкової школи — з чого 3 звання належать нашим ученицям. А додатковий привід до гордості такий, що одна з учениць виявилася ще й найкращою у воєводстві — на 50 можливих балів отримала аж 49.

У воєводському конкурсі з російської мови з трьох учасників конкурсу — двоє стало фіналістами.

Не меншими результатами можемо пишатися в дисципліні суспільствознавства. Усіх семеро гімназистів стали призерами: двох — лауреатами, а четверо — фіналістами. Вони проявили велике зацікавлення справами загальносвітовими та проблемою польського суспільства зокрема.

Усі лауреати були звільнені із державних квітневих екзаменів із відповідних предметів, а на сертифікаті про закінчення Гімназії № 3 з українською мовою навчання в Бартошицях отримали 100 відсотків за знання з даного предмета.

Лесина школа реалізує дуже важливі завдання спрямовані на формування особистості та розвиток національної ідентичності молодого покоління українців. Цьому служать уроки української мови, історії та географії України, а також інші форми праці з учнями, а саме: майстер-класи української народної творчості, конкурси присвячені українській тематиці, навчальні екскурсії українськими місцями у Польщі, незабутні поїздки в Україну, зустрічі з особистостями українського світу культури, позаурочні заняття співу і танців.

Гордістю школи є хор «Лісова пісня», який від початку свого існування (26 років) популяризує українську дитячу пісню на численних культурних заходах, під час дитячих та міжнародних фестивалів, святах національних меншин та оглядах художньої творчості в регіоні та у всій Польщі. Діти виступають перед достойними особами, які відвідують школу, дають концерти в Україні, а у конкурсних переглядах постійно займають призові місця.

Від 2007 року діє вокально-інструментальна група «Дар любові», в якій свої музичні таланти розвивають наймолодші учні школи, що своєю щирою піснею дарують любов усім, хто їх слухає. Діти свою працю поєднують з молитвою. Ансамбль бере участь у релігійних торжествах, патріотичних заходах, художніх переглядах, серед яких відомі Архиєпархіяльний огляд релігійної творчості у Гурові Ілавецькому, Регіональний перегляд коляд, вертепів і щедрівок у Венгожеві та Воєводський перегляд малих театральних форм у Бартошицях.

Від 2014 року в школі активно діє гурт «Водограй», який присутній на усіх заходах присвячених Тарасові Шевченку, Лесі Українці, вшануванні жертв Майдану, Голодомору, а останнім часом у благодійних концертах для хворих дітей та українською піснею дає розраду пораненим у війні на сході України військовим, які перебувають у реабілітаційних центрах у Польщі.

Вагомий внесок у розвиток українського культурного життя бартощицької землі мали також художні ансамблі, члени яких є вже сьогодні випускниками школи, а саме: вокальний гурт «Кобза», тріо «Сонечко», тріо «Веселинка» та танцювальний ансамбль «Барвінок».

Сьогодні школярі мають багато можливостей розвивати свої таланти. Журналістські вміння учні розвивають, готуючи українські передачі на Радіо «Ольштин» та циклічно видаючи шкільну газетку «Відлуння з глибини серця».

Під час занять у гуртку Польського червоного хреста діти і молодь вчаться надавати першу медичну допомогу, організують благодійні заходи та ведуть волонтерську діяльність. Зате у Повітовому чемпіонаті першої медичної допомоги кожного року стають на подіум за свої знання і вміння із цієї дисципліни.

Акторські здібності школярі розкривають у театральному гуртку «Плеяда». Спортивні гуртки створюють багато можливостей фізичного розвитку дитини. Зате члени шкільного самоврядування активно включаються у навчально-виховну та культурну роботу школи.

(Закінчення на 7 сторінці)

Поміж нами ті, хто колись навчався в українському ліцеї в Бартошицях.

"Лесина школа".

Уже повноправні школярі.

Виступають наймолодші артисти.

Група „Перше грудня” до українців

(Продовження з 3 сторінки)

що правляча когорта — це лише квінтесенція того, що є в народі. Якщо в народі домінують рабські й патерналістські інстинкти — ним керуватимуть диктатори. Якщо народ тямить свою гідність і готовий брати на себе відповідальність — ним керуватимуть зразкові демократи. Вибір варіанту для України насправді за нами.

Сьогодні ми, члени Інціативної групи „Перше грудня”, підтверджуємо те, що свого часу сказали в „Українській Хартії вільної людини”: „Відповідальність за своє життя, а отже, його успіх, добробут і щастя нікому не може бути переданою. Ми самі несемо відповідальність за себе”.

Звичайно, від держави залежить багато — але все ж менше, ніж у нас прийнято вважати. Ось уже й британський аналітик Джеймс Шерр підмічає те, що проходить повз нашу увагу: «Росія — країна із сильною державою і слабким громадянським суспільством. Україна — країна зі слабкою державою і сильним громадянським суспільством». Але якщо так, то що тоді залежить від нас, щоб ми були щасливими? Що маємо змінити в собі, щоб наші правителі не мали іншого виходу, як змінитися самим?

Не зневірюватись і берегти єдність

Ланцюжок суспільної деградації очевидний і розгортався на наших очах уже не раз: (1) ми, члени цього суспільства, втрачаємо віру в силу добра, а тому ідемо на компромісний торг зі злом; (2) помітивши, як хтось торгує правдою, ми втрачаємо довіру до людини; (3) не довіряючи людям, ми втрачаємо спроможність бути у солідарності з іншими і легко входимо в конфлікти; (4) втративши єдність, ми не лише не можемо змінити суспільство, а й стаємо легкою здобиччю консолідованого ворога.

Сьогодні ми ще не дійшли до критичної межі, але на цей погибельний шлях, бачиться, уже знову стали. Бо щось надто зачаївся зовнішній ворог, очікуючи, як спрацює його підривна стратегія і українці вкотре погублять себе своїми ж руками. І навіть стримані європейські дипломати стурбовано остерігають нас. Узяти хоча б гранично відверте попередження Дональда Туска, голови Європейської Ради: «Сьогодні я чітко бачу, що зовнішньому ворогові вас не здолати. Ви занадто сильні. Але ви можете зазнати поразки від самих себе. Саме тому ви повинні зберегти єдність будь-якою ціною й уникати внутрішніх конфліктів, наче чуми».

Ні, це не перебільшення — ген, що відповідає за схильність до поділів і ворогування, справді є активною частиною нашого національного генома. Бо ж і Митрополит Шептицький свого часу волав до українців: «Чи не страждає організм нашого народу… на якусь моральну гемофілію, яка спричинює те, що кожна найменша рана є неначе невиліковна?». Та й сьогодні, зануривши у київське життя, іноземець Пітер Сантенелло здивовано зауважив у пресі: «Ідеологія розгойдування між крайніми точками просто вшита у психологію українців».

А якщо так, то питання — до нас: чи зуміємо ми заблокувати цей ген сьогодні, щоб не плакати вкотре над утраченими шансами згодом?

Ні, єдність не означає одностайності тоталітарного ладу. Ізраїль засвідчив, що можна залишатися демократією навіть в умовах постійної воєнної загрози. Можна і треба критикувати уряд чи опозицію, формулювати альтернативи, перемагати на виборах — і все ж уміти зупинитись, якщо змагальність партійних програм перетворюється у смертельну боротьбу на знищення суперника. Краще якійсь політичній силі програти вибори, аніж довести до програшу увесь народ.

Про це мають пам’ятати партійні ідеологи й політтехнологи, та й виборці мають бути обачними і не розпалювати свої пристрасті до граничної межі. Хай учителі у кожній школі розтлумачать дітям шкоду від нашого руйнівного національного гена, а священнослужителі психотерапевтично видобувають цю схильність із нашої підсвідомості. Хай гаслом нашого політичного життя стане осторога: «Обережно — суспільна гемофілія!»

Підтримка реформ — у цінностях, за якими мали б жити

Звинувачення керівництва держави в імітації, а то й у блокуванні реформ стало улюбленим заняттям нашого люду. Що ж, імітації — це справді успішний прийом власть імущих. Та й блокувати реформи вони вміють майстерно. Але спитаймо себе щиро: чи справді пересічні люди хочуть реформ? Чи ж не бачимо ми, який шалений спротив чиниться їм у народі? Адже ледь не в кожній лікарні формується спротив медичній реформі, ледь не кожен університетський ректор опирається реформі в освіті, а легіони освітян, що вже не спроможні змінити свої професійні навички, грудьми захищають свої корупційні форпости. І так на кожному кроці натикаєшся на непробивну логіку: «Хай міняються вони, а я радше збережу те, що маю».

Можна, звичайно, відмахнутися — мовляв, так це ж корупціонери. Проте відмахнутися насправді не просто: корупційний консенсус охопив поголовну більшість суспільства, тому що для значної кількості людей більший чи менший компроміс із застарілою й порочною системою є єдиним засобом виживання чи достатку. Тому й переважають у нас цінності виживання: у когось — лише пристосуванство та кумівство, у іншого — зловживання лазівками в законодавстві, а у щораз більшого числа людей — взагалі відверта й безконтрольна корупція та пряме злодійство.

Можна, звичайно, поморалізувати: «Що це в нас за народ такий?!» Проте перехід від цінностей виживання до цінностей самореалізації відбудеться лише тоді, коли люди відчують реальність і доступність альтернативи. Журавель у небі має бути настільки досяжним, щоб синиця в руці втратила свою привабливість. Як тільки достатня кількість людей відчує, що інший шлях є для них навіть успішнішим, тоді реформи самі підуть швидше. І хай спробує тоді політичне керівництво імітувати чи блокувати їх!

Ясна річ, було б ідеально, якби мудрий правитель-реформатор сам створив такі суспільні умови, які полегшили б людям зробити цей вибір. Проте схоже, що наші правителі пристосувалися до олігархічного ладу і не виявляють видимого бажання його змінити. Тому наш погляд мимоволі звертається у той бік, де перебуває наш середній клас — надія й основа усіх демократій.

У нинішній Україні є чимало ініціативних людей, які вже створили власні успішні проекти і зовсім не потребують патерналістської чи корупційної залежності, щоб вижити. Чого бракує — це взаємної солідарності. Вони вже є «критичною масою» глобальної трансформації, проте надто розпорошеною, щоб стати «законодавцями мод», щоб перетягнути на свій бік тих, хто вагається. Та й політичні функціонери впритул не бачать цієї суспільної сили, а тому не стають їй політичною опорою, надаючи перевагу щораз вигадливішим бігбордам, щоб зманіпулювати думкою виборця на користь партійних старожилів.

Ці поки що розпорошені сили — це прямі спадкоємці духовного скарбу Революції гідності. Вони органічно засвоїли цінності, на яких можна вибудувати новий суспільний лад. Бо вони, ніби римський імператор Костянтин, побачили на небі Майдану напис: «Цими цінностями переможете».

Про владу

А тепер, як ми й обіцяли, кілька слів про відповідальність влади.

Не треба й заглядати у зведення політичної погоди, щоб зробити висновок: передвиборча кампанія фактично вже почалася. Отой унікально благодатний політичний період, коли влада мала конституційну більшість для проведення кардинальних реформ, уже завершився. Тепер не буде місця для непопулярних рішень, бо вирішальне слово у цей час — за політтехнологами.

Коаліційна угода 2014 року, яку свого часу вітали як благословенний успіх, має всі шанси стати невдовзі політичним вироком для парламентських партій. Звичайно ж, здобуто багато перемог. Звичайно ж, не один народний депутат гордитиметься важливими здобутками. Проте в підсумку народ говоритиме про найважливіші речі, а до таких, зокрема, безсумнівно належить той болісний факт, що в країні досі не змінено виборче законодавство. Аморальність цієї ситуації очевидна: наші законотворці позбавляють Україну шансів на зміну політичних еліт.

Ми говоримо про це як про доконаний факт, хоч імовірність зміни в останню мить усе ж існує. Утім, надія слабенька: зберегти себе при владі знову стає важливішим, ніж дотриматись обіцянки та забезпечити належні політичні й соціальні ліфти. Отже, партійне будівництво модерного зразка за нинішньої каденції Верховної Ради так і не запрацює, а перелік політичних партій у виборчих бюлетенях буде до болю знайомий.

Уряд демонструє позитивну динаміку розвитку, у деяких сферах здобув значні досягнення, проте застарілість функціонування державного апарату все ще гальмує наш поступ і створює «затори» у міжнародних контактах. Втішає те, що Уряд знизив свою участь у політичній боротьбі. Однак велику тривогу викликає той факт, що навіть в умовах війни багаті багатіють, а бідні — біднішають. Якщо це неминучий наслідок дії економічних законів, то народові це треба чітко пояснити. А якщо це результат чиєїсь непрофесійності або злої волі, то громадяни мають право про це знати. Бо вони мають право на соціальну справедливість. Робити вигляд, наче все гаразд, недопустимо, а для влади і небезпечно, бо соціальна несправедливість не раз уже ставала причиною для бунту.

Система закритого доступу породжує небезпеки і на президентському фланзі, оскільки попри здобутий Майданом рівень свобод система управління не застрахована від автократичних спокус. «Синдром усталеної колії» діє дуже ефективно, а тому суспільство не раз було вражене, як для реалізації влади зручнішими та надійнішими ставали «добрі старі» методи управління. Запуск нової системи почнеться тільки тоді, коли станеться перехід до відкритого доступу, коли конкурси на вакантні посади будуть прозорі й позбавлені імітацій, коли в країні з’явиться нарешті незалежний Арбітр — відповідальна судова система, коли запрацюють нарешті соціальні ліфти і справедлива змагальність тощо. Доти, доки все це пробуксовує, рівень імітацій з усією неминучістю буде високим, і це далі травмуватиме суспільство.

Безперечною заслугою Президента та його команди є прорив на дипломатичному рівні, зокрема знесення візових бар’єрів. Україна зробила свій цивілізаційний вибір: до Європи, проте Європа — це спільнота економік з відкритим доступом. Дипломатичних зусиль може не вистачити, щоб подолати непоєднуваність правових та економічних систем.

Як бачимо, навіть із цього переліку зрозуміло, що точку неповернення ще не пройдено. Часткових успіхів у рамках старої системи замало для того, щоб цілком спокійно очікувати виборів. Проте чи не найдошкульнішим є те, що ні в керівництві держави, ні у громадянському суспільстві не видно чітких стратегічних орієнтирів, а відтак і люди не знають, чого їм очікувати. Схоже, що ми всі непомітно зійшли з оптимістичних гір у затемнені долини, а тому вступила в дію закономірність, про яку ми писали ще 2015 року: «Найбільш виснажливим і грізним є блукання в тумані низин, де панують сумнів і недовіра до всього — орієнтирів, провідників і власних сил».

Настрої людські розділились по всіх можливих лініях спектру: натхненні патріотичні почуття сусідують із тупим зрадництвом на користь ворога, тверезе визнання очевидності успіхів нашої держави межує з однозначним «всьо пропало» і «всі вони такі». Цей стан загрозливіший для суспільства, ніж якісь економічні чи навіть воєнні негаразди. Він спроможний поламати навіть найкращі політтехнологічні

(Закінчення на 8 сторінці)

Лесина школа у Бартошицях

(Продовження з 5 сторінки)

Досягненням школи є проведення державного проекту «Цифрова школа» у 2013 році та Національної програми розвитку читання у 2016 році, завдяки яким ми отримали 22 ноутбуки та інше обладнання і збагатили бібліотеку у 110 нових книжок для дітей і молоді.

Наша школа відома у Польщі також як організатор багатьох заходів, які мають характер всепольський і стимулюють українських школярів і вчителів до більшої активності та інтеграції, наприклад: Всепольські конкурси малюнків «Тарас Шевченко — наш Приятель», «Іван Франко в моїх очах», Конкурс малих театральних форм «Я і малий театр» або Декламаторський конкурс української поезії в перекладі на польську мову «Пізнай наш Край».

Для збереження національної ідентичності дітей, молоді та вчителів необхідний також зв'язок з Україною, про яку діти вчаться на уроках рідної мови, історії та географії, пізнають її красу під час мультимедійних презентацій та у музичній творчості.

Реальну поїздку в Україну можна було здійснити завдяки проектам польсько-українського обміну молоддю. Вперше в історії школи ми зреалізували такий проект на зламі жовтня і листопада 2007 р., відвідуючи Синьківську середню школу радехівського району, з якою до сьогодні підтримуємо тісну співпрацю. Слід тут згадати інші освітні заклади у Черкасах, Баштанці (миколаївська область), Львові, Сухополові (чернігівська область), з якими ми проводили обміни молоді. Досі ми провели 12 міжнародних проектів і 12 разів діти з України відвідали Вармію і Мазури, а наші учні подорожували по Україні та відвідували її чарівні місця. Навчальні поїздки мають не лише пізнавальний характер, але і дозволяють нав'язувати приязні з українськими ровесниками на довгі роки.

Лесина школа є не лише місцем, де діти вивчають мову предків, поглиблюють історичні знання та пізнають українську культуру і традиції, але також своєрідним центром української культури. Тут на різних патріотичних та культурних заходах зустрічається кілька поколінь українців, які після горезвісної депортаційної акції «Вісла» у 1947 році опинилися на вармінсько-мазурській землі.

14 жовтня 2017 року у Бартошицях ми святкували ювілей 60-ліття українських класів Педагогічного ліцею № 2 в Бартошицях та одночасно наш малий ювілей 20-ліття від дня надання імені Лесі Українки Початковій школі № 8.

Історія написала нам такий сценарій, що ці урочистості відбуваються у рік, коли відзначаємо сумну 70-ту річницю депортації українців із рідних земель. Коли робимо підсумки, як багато українців асимілювалося, забуло про своє походження, відреклося рідної батьківської мови.

Помимо певних негативних явищ ми сьогодні з гордістю можемо сказати, що засіяне зерно української освіти 60 років тому у Бартошицях дало добрі плоди у формі активної і багатогранної діяльності школи та українського середовища, а все це завдяки усім тим людям, які довгі роки не забули ким є і якого роду вони діти.

На шкільному прапорі, крім зображення постаті патронки школи,

Бартошицькі школярі.

вишиті золотими буквами вислів поетеси: Ні! Я жива! Я буду вічно жити! Я в серці маю те, що не вмирає… Сьогодні ці слова додають нам сил для подолання тимчасових негараздів та наповнюють нас оптимізмом і вірою у краще життя і здійснювання своїх мрій далеко від духовної Батьківщини. А зашепленої у серці любові до усього, що рідне і близьке ніхто і ніщо не є в силі знищити.

Ми віримо в те, що Лесина школа надалі буде гордістю української громади у Польщі, а в її стінах чисельно плекатимуть рідну мову і українські традиції малята у садочку і учні восьмилітньої початкової школи із бартошицького регіону.

Любомира Тхір

Вихід і витік

(Продовження з 1 сторінки)

забезпечити пошанування їхньої гідності і свободи та уможливити їм інтеграцію. Зокрема слід подбати про охоплення окремим піклуванням душпастирську інтеграцію католицьких іммігрантів, шануючи їхню культуру та оригінальні риси їхньої релігійної традиції. Тому потрібно налагоджувати контакти з Церквами, з яких вони походять, щоб виробити форми допомоги, які враховували б також присутність серед іммігрантів пресвітерів, богопосвячених осіб та інших співробітників душпастирства з потрібною підготовкою, які походили б з їхніх країн»(103). В наступному абзаці Іван Павло II пригадує, що місією Церкви є просити державні органи влади і європейські інституції надати статус біженців усім, хто втікає зі своїх країн через небезпеку втратити життя.

Минуло кільканадцять років і церковний документ, результат інтелектуального і духовного труду європейських єрархів, виявився інструкцією дії для одних і обвинувальним актом для інших. У Польщі ми є свідками безсоромного цинізму найвищих державних службовців, які не втомлюються брехливо заявляти про прийняття «мільйона українських біженців». Своїм ставленням до прохання Святого з Вадовіц, щоб як біженців трактувати втікачів з місць, де ллється кров, вони підтверджують думку про вибірковий і поверховий характер тутешнього католицизму.

Серед іммігрантів, які зокрема в останні роки масово прибули до країн Європейської Унії, є потуже число українців. Буквально кожного дня польські мас-медіа цікавляться питанням української трудової міграції. Для одних це катаклізм, бо присутність українців несе привид «бандеризації», для інших — порятунок для економіки, бо внаслідок різних причин у Польщі починає бракувати робочих рук. Ці останні мають на увазі вже не заробітчан, які попрацювавши кілька місяців вертають на батьківщину, але українців як демографічний ресурс.

Відвертим текстом під промовистим заголовком «Wydrenujmy Ukrainę jako pierwsi» на шпальтах газети «Жечпосполіта» запропонував такий підхід публіцист, директор із питань стратегії Варшавського інституту підприємництва Анджей Таляґа. Він не ворог незалежної України, але дилему: сильна українська держава, яку годі збудувати без молодих, активних громадян, чи широко відчинені двері для бажаючих поселитися в Польщі, вирішує згідно зі заголовком статті. Висновки варшавського аналітика це приклад жорстокої Realpolitik: «Геополітика наказує нам призупинити українську міграцію, однак навіть якби ми цього хотіли коштом нашого економічного розвитку, це неможливо. Українці і так виїдуть, тільки деінде, вже сьогодні щиро вітає їх Німеччина і Швеція. Витік станеться так чи інакше і чорні хмари над Україною будуть густішати. Отож Польща повинна продовжувати і навіть інтенсифікувати дренаж у власному інтересі. Сильна економіка дозволить нам збільшити оборонний потенціал і утримати незалежну державу, навіть якщо Росія візьме під мілітарний і політичний чобіт як Україну, так і Білорусь. Українці не лишаться в своїй батьківщині якщо цього не хочуть. То не Польща винна у їхньому exodus-і».

Таким чином діаспорні гілки українських Церков, перш за все в Європі, опинилися в центрі геополітичної гри. Досадніше називає це Олександр Фоменко: «При бажанні це можна тлумачити як своєрідну агресію, зазіхання на людські ресурси. Але насправді це просто конкуренція за дефіцитний ресурс, на який національні держави не мають монопольного права, позаяк особа має право обирати кращі умови для свого життя». Українська Греко-Католицька Церква має сильний аргумент в дискусії з тими католиками у Польщі і в інших країнах, хто асиміляцію вважає єдиним прийнятним шляхом для іммігрантів. Церква однозначно говорить про їхню інтеграцію, про пошану для їхньої культури. Залишається бажати одного: щоб імігранти самі шанували свою тотожність і хотіли її зберегти.

о. Богдан Панчак

Міжпарафіяльні спортивні змагання

У суботу, 21 жовтня 2017 р., в Ґромадці проходили чергові спортивні змагання для дітей та молоді південних деканатів Вроцлавсько-Ґданської єпархії. Учасниками були юні спортсмени наших парафії з: Вроцлава, Лігниці, Любіна, Зам'єніц, Патоки, Шпротави, Позжадла, Мєндзижеча і Познаня, які приїхали зі своїми батьками, опікунами й душпастирями.

Найбільше емоцій викликали змагання у футболі, де команди були поділені на молодших і старших. В молодшій категорії зголосилося сім команд, в тому команда дівчат з Зам'єніц та поєднана команда з Познаня та Мєндзижеча. Всього разом відбулося 21 матчів. У молошій групі команда з Лігниці отримала також кубок, якого фундатором є владика Володимир Ющак.

Переможці молодшої групи: 1. Лігниця, 2. Зам'єніце-хлопці, 3. Познань, 4. Патока, 5. Зам'єніце-дівчата, 6. Вроцлав, 7. Любін.

В старшій групі грали тільки дві команди: Лігниця та об'єднана команда старших хлопців з парафій Познань, Мєндзижеч та Зам'єніце. Кращою була команда з Лігниці, яка перемогла рахунком два рази 4:0.

Команди вирізнено кубками та м'ячами та медалями.

Індивідуально вирізнено наймолодшу команду з Любіна, команду дівчат з Зам'єніц та воротаря з команди з Патоки — Деніса Деньчукова.

(Закінчення на 8 сторінці)

Спільне фото учасників Парафіяди Вроцлавсько-Ґданської єпархії.

Міжпарафіяльні спортивні змагання

(Продовження з 7 сторінки)

Признано також індивідуальні вирізнення для найкращих бомбардирів і воротарів.

Бомбардирі: Михайло Федощак (Зам'єніце), Миколай Кілик (Познань), Павло Каня (Зам'єніце), Старинський Славко (Лігниця), Антін Лемос (Познань), Попівчак Марко (Лігниця), Старинський Михайло (Лігниця), Вирізнено також найкращих воротарів з команд: Познань, Лігниця, Зам'єніце.

Були ще змагання в шахи і настільний теніс. Змагання в шахи вела Анна Карлик. Змагання відбулися в двох категоріях.

І категорія: 1. Павло Комар (Вроцлав), 2. Матей Хомяк (Шпротава), 3. Лука Стависький (Лігниця)

ІІ категорія: 1. Алекс Мадзелян (Мєндзиєч), 2. Корнел Копистянський (Зам'єніце), 3. Симеон Буковський (Лігниця)

Змагання в настільному тенісі провів Павло Федощак.

Переможці: ***Дівчата***: І. Клавдя Найка (Любін), ІІ. Анна Романяк (Зам'єніце), ІІІ. Марта Комар (Вроцлав), IV. Наталя Андруник (Вроцлав): ***Хлопці***: І. Артур Нафоловський (Лігниця), ІІ. Миколай Кілик (Познань), ІІІ. Миколай Стависький (Лігниця), IV. Михайло Андруховський (Патока), Марюш Яценік (Позжадло).

Переможці і вирізненні в шахи і настільний теніс також отримали медалі, статуетки і нагороди.

Після закінчення змагань учасники, опікуни й священики переїхали до церкви в Патоці де Молебнем до Пресвятої Богородиці молилися дякуючи за проведений час та про будування дійсної спільноти.

Дякуємо добродіям, якими були: війт Ґміни Ґромадка Дарій Павлище, добродійна організація «RENOVABIS», Молодіжний Фонд Вроцлавсько–Ґданської єпархії (5 % з пожертв зложених нашими вірними в часі «коляди»), початкова школа в Модлі і пані директор Ірина Рибеньска, пані Лідія Зубаль, пані Лідія Гумецька та Ірина Буковська.

Дякуємо також батькам, опікунам та священикам, які приїхали з дітьми. Дякуємо також суддям: Павлу Романяку та Матею Чахарі.

В особливий спосіб належиться подяка о. Павлові Березці — пароху Патоки та Зам'єніц за підготовлення спортивних змагань. Запрошуємо на чергові наші змагання всіх дітей та молодь і хай перемагають найкращі.

А спорт, про що знали вже наші предки, не тільки скріпляє тіло, але також скріпляє духа.

о. Аркадій Трохановський

Група „Перше грудня" до українців

(Продовження з 6 сторінки)

розробки на майбутні вибори, відкинувши Україну туди, де вона аж ніяк не хотіла б опинитися.

Тому завершальні наші слова спрямовані до нашого духу. «Вирости у свободі» означає розуміти те, що здійснення кожної великої справи передбачає низку маленьких кроків, і всіх їх треба пройти. Це вимагає духовного змужніння, яке накладає табу на істеричні висновки та занепадницькі настрої. Той, хто зростає у свободі, не лише вміє вигравати, а й вчиться програвати, прагнучи вдосконалити свої аргументи, а не встромити ніж у ненависного переможця. Він ніколи не почуватиметься «маленькою людиною», бо інакше й держава ніколи не вийде зі своїх пелюшок.

Кажучи узагальнено, народ, що зростає у свободі, набуває високої політичної культури і чітко бачить свою мету. Кожен, хто хоче досвідчити і одне, і друге на керівних верхах, повинен утвердити їх у своєму житті.

Нагадаємо, що створена у двадцяту річницю референдуму ініціативна група „Першого грудня", до якої ввійшли чільні представники національної інтелігенції: В'ячеслав Брюховецький, Іван Дзюба, Євген Захаров, Йосип Зісельс, Мирослав Маринович, Володимир Панченко, Мирослав Попович, Всеволод Речицький, Вадим Скуратівський, Юрій Щербак, Ігор Юхновський, Ярослав Яцків, має на меті поширювати моральні цінності та сприяти встановлення в країні нових правил.

Перше Ґрудня

Формаційні зустрічі для молоді

У минулому році, по довгих роках перерви, відбулася зустріч молоді у Білому Борі — напередодні празника Різдва Пресвятої Богородиці. Нагодою до зустрічі було вчинити рефлексію після Світових Днів Молоді, які проходили на зламі липня та серпня у Кракові та поділится своїми враженнями з іншою молодю, яка не мала такої змоги.

Зустріч молоді у Колобжегу.

Продовжуючи цю ідею 23 та 24 вересня молодь зустрілася також і цього року у Білому Бору. Нагодою до спільної молитви були: підготовлення до СВД молоді у Панамі, зустріч Тезе в Базилеї (Швайцарія) та відзначення храмового свята у Білому Борі.

Прибула молодь з деканатів: кошалінського та слупського. Зустріч очолив о. Руслан Марцішак зі Старгарду, який виголосив катехизу для молоді. У Білому Борі відбулася також конференція присвячена 70 річниці акції «Вісла». Найперше молодь вислухала доповіді проф. Романа Дрозда „Спомин про акцію Вісла на знімках". Другу доповідь виголосив пан Володимир Філь, який розповів про будову білобірської церкви та співпрацю з проф. Юрієм Новосільським. У дальший частині зустрічі молодь молилася на Вечірні з Литією, а опісля взяла участь у концерті ансамблю „Козацькі бандури". На закінчення цього дня відбулося вечірнє чування у Церкві. Молодь співала канони, релігійні пісні та читала фрагменти Святого Письма.

Наступного дня молодь почала день з Ісусової молитви та участі у богослужіннях: Акафісті та Молебні до Богородиці. Опісля була нагода до сповіді та участь у головній, святковій літургії. Маємо надію, що зустрічі будемо продовжувати щорічно і відновимо в цей спосіб традиційну зустріч молоді перед празником Різдва Пресвятої Богородиці у Білому Борі. Дякуємо за поміч у підготовленні зустрічі отцям: о. Марюшу Дмитерко та о. Павлові Почеайлі. У зустрічі взяло участь 30 осіб.

Чергова зустріч молоді відбулася наприкінці жовтня у Колобжегу. Усіх прибулих привітав господар парафії о. Марко Сосницький. Найбільше молоді привіз о. Руслан Марцішак. Здебільшого була це молодь з України, яка навчається у Польщі. Присутній був також о. Богдан Фецюх з Тшеб'ятова. Формаційна зустріч почалася з молитви — Часу Третього, яку попоровадив о. Марко Сосницький. Він також виголосив першу катехизу про практику молитви в різних обставинах життя. Другу науку виголосив о. Руслан Марцішак. У своїй катехизі звернув увагу на потребу участі в Божественній Літургії, як у джерелі нашого християнського життя. Після доповідей молодь працювала в групах. Опісля кожна група поділилася своїми напрацюваннями. Висновки були дуже цікаві та одночасно показали рівень знайомості літургії. Молоді необхідно пригадувати про участь в літургії і як вона збагачує духово кожного християнина. Після тих духових вправ відбулася проща до Колобжегу. Щоправда, несприятлива погода не допомагала у цьому. Однак молодь мала велику радість, що може перебувати з собою. Після повернення до церкви на всіх чекало солодке. Учасники зустрічі отримали також пам'ятки від Президента міста Старгарду, які привіз з собою о. Руслан Марцішак. На закінчення зустрічі, у церкві, молодь подякувала релігійними піснями за гарно проведений день. Дякуємо о. Русланові, о. Маркові та о. Богданові за добре проведений час з молоддю. Разом з опікунами було нас близько 40 осіб.

Маю надію, що наші зустрічі для молоді будемо продовжувати. Треба надіятися, що такі фомаційні зустрічі будуть відбуватися щонайменше два рази до року і що вони об'єднають молодих людей. Тепер перед нами підготовка до виїзду на молитовну зустріч спільноти Тезе до Базилеї. Надіюся, що подібно, як минулого року, також і цього нашу Вроцлавсько-Ґданську єпархію буде репрезентувати молодь. Молодь захочую до спільного виїзду та шукання точних інформації, які будуть вказівками. Хай кожна зустріч збагачує духово нас і нашу молодь.

о. др Аркадій Трохановський

Висловлюємо щирі
слова співчуття
Отцю Протоігумену
Миколаю Козіцькому
з приводу смерті мами

бл. п. Стефанії Козіцької.

Вічна Їй Пам'ять.

Парафіяни з Кентшина

З глибоким сумом та болем
ми прийняли вістку про смерть

бл.п. Ірини Мігус

та **бл. п. Зенона Мігуса**

найдорожчої Мами і Брата
голови Ольштинського відділу ОУП та
нашого Друга

СТЕПАНА МІГУСА.

Єднаємося у скорботі та молитві
з тобою, Степане, та твоєю родиною.

Вічна пам'ять ПОКІЙНИМ!

Хай мазурська земля буде їм пухом!

Любомира Тхір
та вся шкільна громада
Початкової школи № 8
ім. Лесі Українки
з українською мовою навчання
в Бартошицях

БЛАГОВІСТ — суспільно-релігійний місячник. Видає Українська Греко-Католицька Церква у Польщі. Редакція на громадських засадах.
Редагує колегія: **Богдан Тхір** (т) — секретар редакції (тел./fax дом. 89 761 04 21), **прот. Богдан Степан** - координатор від Перемисько-Варшавської архиєпархії, **о. Аркадій Трохановський** - координатор від Вроцлавсько-Ґданської єпархії,
прот. Богдан Панчак - богословська колонка, **Дарій Ґаврилець** — технічна редакція.
Погляди авторів публікацій не завжди сходяться з точкою зору редакції.
Матеріалів не замовлених не відсилаємо. В оправданих випадках застерігаємо собі право виправляти і скорочувати авторські тексти.
Матеріали до публікації просимо висилати у машинописах або у чітких рукописах.

Kuria bp, ul. Błogosławionego bpa Jozafata Kocyłowskiego 4, 37-700 **Przemyśl**, tel/fax 16 678-78-68, e-mail: kuria@przemyslgr.opoka.org.pl
Kuria bp, Pl. Nankiera 15a, 50-140 **Wrocław**, tel./fax 71 343-94-77, fax 71 343-94-67, e-mail: konsystoria@wro-gda.opoka.org.pl
Adres redakcji: «BŁAHOWIST»; ul. Kościuszki 28/3, 11-220 Górowo Iławeckie, tel. 89 761-04-21, e-mail: blahowist@poczta.onet.pl
Bank Spółdzielczy w Górowie Ił, Nr 08 8855 0004 2003 0006 3515 0001